

FOAIA POPULARA

PUBLICAȚIE SEPTEMANALĂ

DIRECTOR: ILIE IGHEL DELEANU
 REDACȚIA: Str. Doamnei, 19. București

ABONAMENTUL: 5 lei pe an în toată țara
 ANUNCIURI: 1 leu rîndul pe pagina 8.

PRO MEMORIA

Acum 10 ani, când l'am cunoscut întâiu pe Traian Demetrescu, bătea în țara Românească un vînt literar mai puternic ca cel de astăzi.

Pe atunci maestrul Eminescu trăia; Alecsandri era la Paris ministru și în țară poet de frunte; Hajdeu, pe care anii încă nu'l obosiseră, scria mereu; Delavrancea fermeca cititorii cu cap d'operele literaturii românești; Macedonsky își publica *Noptile*; Duhiu Zamfirescu terminase tocmai romanul și începuse a se afirma ca poet; și o serie de tineri scriitori, plini de entuziasm și talent, își făceau apariția la numeroasele reviste: *Convorbiri*, *Revista Nouă*, *Contimporanul*.

Faptul îl explic ușor, și fără îndoială, așa este: pe atunci trăiau cei 2 sorii ai literaturii: Eminescu și Alecsandri, — aștrii puternici cari luminează orizontul literar, în care, în luptă neîntrecută, se sbăteau atâți începători, printre cari foarte mulți oameni de talent.

În această epocă de frământare literară, de întrecere — ca să zic astfel — în a produce ceva mai de seamă, de a-și desvălui inima și talentul, s'a afirmat în Craiova, un poet, Traian Demetrescu, care a făcut ca, de la primele lucrări să fie luat în seamă.

Oamenii de talent sunt ca și monumentele înalte, foarte înalte: trebuie să te depărtezi mult de ei spre a-i putea observa, în întregimea plenitudinii lor.

Azi, mai mult ca ori-când, pot dar spune în treacăt câteva cuvinte de poetul tinerimei, de sormanul meu amic Traian, pe care încă la 18 ani ai mei, l'am laudat, plin de o admirație și un entuziasm sincer, în coloanele *Fântânei Blanduziei*, la care scriam în 1889.

Cum l'am cunoscut pe Traian? o voi spune într'alt număr. Sunt atâtea pagini dureroase de împărțit cititorilor, în cât cuget că trebuie a le menea nervii, cari vor fi sguduși deja de articolele de mai la vale, datorite eminentilor mei amici, în care se descriu amintiri dureroase de Traian Demetrescu.

Natură aleasă, mai mult nervi de cât

trecut tinerețea într'un cerc diametral opus vederilor și aspirațiilor lui. În vreme ce ședea lângă teigheaua părintelui său, poate, într'un mediu atât de comun, el își înobila sufletul cu scrierile alese ale literaturilor străine, cu acele fineți de artă care te fac să vezi, cu amărăciune, deosebirea între o viață ideală, așa cum e descrisă, și între aceea a noastră, — mai cu seamă a lui.

Fără o cultură metodică — talentul învingea toate piedicile, — era adesea isbit de modul cum alt-fel îi se prezenta societatea, cu vederile ei, cu exigențele ei, de cât cum o găsisse el în cărți, în lumea în care trăise până atunci și din care împrumutase în visare-și, acele obiceiuri pe care unii le lua drept afecțiuni.

Traian părea în lumea noastră un om scoborit din altă planetă, dintr'o sferă mai ideală, mai visătoare.

Începând cu poezii pline de farmec și de melancolie, a devenit curând curând popular. Căci, între cei cari visează și suteră, se făuresc repede niște legături de prietenie de la distanță, fără a se cunoaște, legături reciproce.

D'abia trei ani a publicat Traian, și a ajuns deja proclamat *poetul tinerimei*.

În urmă, lupta pentru trăiu s'a înăsprit. În București a trebuit a se înhăma la redacția unui ziar politic.

L'am iubit mult, și l'am admirat și mai mult. În epoca în

care am învățat a mînuși condeiul, exista un curent literar mare, dar mai era — ceea ce azi nici urme nu se ved — și o stima pentru scriitori.

A trăit, sormanul, un vis de viață, ca și efemerele: s'a născut într'o dimineată tristă, era bătrîn la 20 de ani, ca să moară la 30...

Și de ar fi fost o zi, una singură, fericit!

ILIE IGHEL DELEANU

TRAIAN DEMETRESCU

— După o ultimă fotografie —

carne, Traian părea o *mimosa pudica*, aceea plantă care, la cea mai mică atingere, își strânge petalele.

E dreptul, că între Traian ca om și între el ca scriitor, era o oare care nuanță de deosebire, care nu ar fi putut scăpa ochilor unui bun observator.

Unii l' judecau afectat, ca om.

Cât de greșiți erau.

Băiat sărac, din oameni săraci, 'și-a

TRAIAN DEMETRESCU

— BIOGRAFIE —

Traian Demetrescu s'a născut în toamna anulului 1866, în Craiova. Existența lui agitată, începe încă din cei d'intâi ani ai adolescenței. La 15 ani a fost nevoit să părăsească liceul din Craiova, unde absolvise 4 clase gimnaziale. Apucat așa de timpuriu în virteful luptei pentru traiul, Traian Demetrescu, a început prin a fi ampoiât comercial în magazinul unui negustor, cu care se ruda de departe. După câte-va luni, a plecat la București, unde și-a găsit loc în redacția unei reviste literare. A trăit de atunci, când la București când la Craiova, colaborând la mai multe ziare și reviste. A murit în Craiova, Mercuri 17/29 Aprilie 1896.

Traian Demetrescu era un autodidact. Citise foarte mult și era stăpân mai ales pe literatura franceză modernă.

A scris (în ordine cronologică): *Poezii* (cu prefață de Macedonsky); *Freamăte*; *Amurg*; *Cartea unei inimii*; *Intre doi* (traducere după Coppée); *Săraci*, — toate epuizate.

Apoi: *Profile literare*; *Intim*; *Senzitive*; *Tubita*; *Priveliști din viață*; *Lautarul din Cremona* (trad. după Coppée) *Aquarele*, *Cum iubim*; *Simplu*; *Nuvele posthume*

Ne-am cunoscut și ne-am împrietenit acum zece ani într-o seară, la cafenea. Iși făurise, de câte-va zile, planul unei reviste «literare-științifice» și căuta colaboratori. Toată noaptea mi-a vorbit numai de revistă. Eă puțin incredător în asemenea întreprinderi, căutam argumente în potriua acestei cutezătoare idei, — dar entuziasmul și convingerea lui m'au biruit.

Mi-l aduc foarte bine aminte. Traian Demetrescu era, pe atunci, o fire entuziastă și veselă, — de o veselie forte comunicativă și intimitatea lui avea, pentru cei strinși împrejurul lui, un farmec deosebit. Boala și împrejurările nu îndepliniseră încă acel amestec bizar de tristețe profundă și de veselie exuberantă, de duioșie și de sarcasm, care îl făcea să treacă în ochii multora de vanitos și afectat.

După câte-va săptămâni, «Revista Olteană» apărui de formă «sub direcția unui comitet» (nelipsitul comitet!), de fapt însă sub direcția literară a lui Traian Demetrescu. Acele seri, pe care le-am petrecut apoi în tovărășia lui, când patru-cinci inși, strinși împrejurul unei mese, citeam cu o sinceră emoție articolele noastre, scrise pe file lustruite și chitite cu grije la colțuri nu le voi uita totă viața! Ce discuții aprinse, ce valuri de rime, și une-ori ce spiciorii violente în contra burghejilor, care ne refuzau Revista! Și — Doamne! — nu țereai puțin! Imi aduc aminte de indignarea ce ne-a coprins la început, și apoi de hazul ce am făcut, când am citit pe scoarța unei reviste, următoarele cuvinte, scrise — *manu propria* — de un fost senator al Doljului: «Refuz, neputând cetii. Onorabilul «representant al intereselor poporului» vroise probabil să invoace multele ocupațiuni, ce nu ți îngăduiau să îți mai părădă vremea și cu cetitul.

În contra așteptărilor lui Traian Demetrescu, «Revista Olteană» își dete sfârșitul după o viață de doi ani, cărpită cu chiul cu vaif. Marele și poate singurul ei merit a fost acela de a releva talentul poetic al lui Traian Demetrescu. În

«Revista Olteană» și-a tipărit el cele d'intâi poezii bune, în care vibrează acele note melancolice și plângătoare, pline de o rară gingășie și de o extremă delicatete, care fac farmecul poeziilor lui din urmă.

Puțin timp după aceea, silit de împrejurări, s'a dus la București să facă gazetărie, — de care totuși avea oroare. Ne-am revăzut după vre-o doi ani, în care timp, «boem» de firea lui, mi-a scris foarte rar. Capitala, mizeria și atâtea altele, lăsaseră răni adânci și nevindicabile în această natură de o sensibilitate feminină croită pentru a visa într'un colț depărtate de provincie, departe de vuțetul și de vâlmășagul orașelor mari. Ciocnirea violentă între viața eteree a poetului și viața reală și păcătoasă a omului, dăduseră naștere unui contrast bizar, unui conglomerat monstruos de puritate feciorelnică și de detracare oribilă. O simplă atingere a unei rochi îi pricinuia une-ori comotțiuni nervoase violente. Cu un sistem nervos așa de zdruncinat, era greu să indure cu rezignație lipsa, în care îl arunca une-ori nepăsarea de ziua de mâine și nu rar mi s'a întâmplat să-l găsesse plângând de dorul unei țigări!

Pe de altă parte, boala îl mistuia inecetul cu inecetul. De la un rind de vreme, începuse să se vaiețe de dureri de piept, tușea, avea fior de frig și căuta veșnic pe cel mai bun amic al lui, — soarele. Toamna se închidea une-ori în odaie și nu eșea săptămâni întregi; avea groază de moarte: «Pe stradă mi-e frică să n'o întâlnesc. Acasă e mai bine. Sunt sigur că i'ar fi și ei urât să intre în mizerabilia me-odaie»

Dar în cele din urmă îl biruia urâtul și când eșea din casă, se răzbuna cu prisos de penitența lui. Într-o seară de toamnă, l'am găsit târziu, într-o berărie, la masă cu un musafir ciudat: un țigănuș de vre-o 10 ani, pe care Traian îl cinstise cu un *șnit*. Intimitatea se stabilise numai de cât între ei și conversația era în toilul ei:

— Cum te cheamă?

— Iancu, dom'le Trăiane.

Țigănușul îl cunoștea. (Dar cine nu cunoștea pe Traian, în Craiova!)

— Mă Iancule, ai tu iluzii, mă?

— N'am de-ale, dom'le Trăiane!

— Nică să ai, mă Iancule!

Și indesindu-și ochelarii pe nas, cu un gest ce-i era familiar, pe când cu mâna dreaptă elătina un rest de bere pe fundul paharului. Traian căzu pe gânduri. În seara aceea era mai abătut ca ori-când. După ce am ramas singuri, mi-a povestit o scenă din *Pauvres Gens* a lui *Dostoievsky*: inormantarea, pe o vreme ploioasă, a unui student, întovărășit până la groapă de căi-va prietini credicioși. Scena aceasta îl impresionase adânc și două ceasuri, cât am stat cu el, mi-a repetat mereu cu o tristețe profundă:

— Mă,—și ploua, mă!...

Am eșit în stradă. De sus cădea o bură de ploaie și felinarele erau stinse. Umezeala și întunerecul i-au readus în minte scena din *Dostoievsky* și de o dată a început să plângă cu hohot. L'am dus cu multă osteneală acasă. La fie-care zece pași, se oprea, înecat de tuse. Plângea și repeta mereu cu un glas sfâșietor de stins:

— Mă,—și ploua, mă!...

A doua zi fu doborât la pat. De aci începe martirologul lui Traian Demetrescu. Suferințele prin care a trecut acest nefericit copil sunt neînchipuit de groaznice; multe din ele sunt deserise în scrisorile ce mi-a adresat, atunci când se închidea în odaie și nu lăsa pe nimeni. Scrisorile acestea, adevărate modele de stil și mișcătoare până la lacrimi, vor apare în curând într'un volum.

Ducerea lui la Reichenhall și la Solka îl întremase puțin fizicește și-i făcuse mult bine moralmente. Dar o femeie vine să răscolească din nou tot adâncul sufletesc al acestui om, cu patimele lui, pe jumătate potolite. Cu o zi înainte de a fi doborât la pat—de astă dată, pentru cea din urmă oară — imi cânta niște versuri ale lui, potrivite pe o arie favorită iubitei, oprindu-se la jumătatea versului pentru a respira, și însofând melodia aceea plângătoare, de un gest vag:

*În ochii tăi adânci și negri
Tu ai melancoliei de seară,
Și în făptura ta întregă,
Ceva de primăvară.*

Dar idila a fost tragică. Ah, de-ar ști femeia aceasta, ce răspundere morală aruncă asupra ei, moartea prematură a acestui nefericit poet!

G. D. PENCIOIU.

CAD FRUNZELE

*Când vesteji frunzele de toamnă
În ale vântului risipe,
Cum de ramurile vieții
Un stol de dureroase clipe.*

*Natura pare că expiră,
Subt a durerilor primejde,
Iar crivățul pe văi și dealuri
Se vaită a desnădejde.*

*Și pe când totul se afundă
În noaptea vagă fără stele,
Eă ud cu lacrimi nesfârșite
Mormântul tinereții mele.*

FĂRĂ TINE

Moriei

*Pe acelaș drum pornesc și acuma,
Dur singur, trist, ca 'ntr'un delir,
Precum m'ași duce să vârs lacrimi
P-e o groapă dintr'un cimitir.*

*Și'n camera aceeași intru,
Deschid tăcutele ferestă,
Clavirul, patul, cărți, oglinda
Sunt toate . . . nu mai tu nu ești.*

*Singurătatea și urâtul
Mă prind ca 'ntr'un înlins pustiū,
Par'că e moartă lumea toată
Și nu mai singur ei sunt vii.*

TRAIAN DEMETRESCU.

ARTIST ȘI OPERĂ

Câte decepții n'au îndurat fecioarele cu imaginația curată și pornită spre visuri, dând drum liber gândului să reconstituiească din filele unui autor portretul lui fizic!

E atât de cunoscută anecdota domnișoarei, care în atmosfera romanelor lui Balzac, făcea din voluminosul autor al *Beatricei* un crin delicat și plâpând!

Cu Traian Demetrescu, însă, nici imaginația cea mai aprinsă a celei mai naive și candidă fecioare nu s'ar fi înșelat.

Era în ochii lui, în genele-i lungi și pline de umbră, în paliditatea figurai încadrate de plete brune, toată melancolia subtilă și delicată care o exală parfumul *Sensitivelor*.

Când am văzut întâia oară pe acela în care se ascundea temperamentul exotic, analizat atât de fin în *Intim*, era o noapte mohorată de sfârșit de toamnă, în care picăturile greoaie de ploaie se amestecau cu întâii fulgi de zăpadă — noapte a cărei tristețe dureroasă am simțit-o în primele pagini ale *Iubitei*.

Intr'o tavernă friguroasă și plină de fum, în vechea sală *Sotir*, pe atunci *Clubul Muncitorilor*, poetul vorbea înaintea unui pumn de lucrători zgrebuliți, despre Nuvelele d-nei Nădejde. Glasul lui blând și plin de armonii melancolice, figura lui care în semi-întunericul salei lua contururi vagi și pline de umbră, gestul lui liniștit, totul concretiza calitățile sufletești ale visătorului-artist din *Intim*.

L'am mai zărit la Senat, în tribuna presei, ascultând distrat valurile domoale și liniștite ale elocinței maturului corp, luând în fugă note, rămânând de cele mai multe ori uitat, cu condeiul între degete.

Era o figură originală de artist, veșnic trist și cu gândul departe de lumea materială, o figură care, odată zărită, ți se întipărea în minte pentru tot-d'a-una, ca un simbol al melancoliei.

Și azi, când din ființa trupească a lui Traian Demetrescu nu a mai rămas de cât o mână de țărână, în amintirea tuturilor celor cari l'au zărit, trăește tot atât de plină de viață figura tristului poet, după cum în sufletul tuturilor, celor cari l'au citit, vibrează încă notele melancolice ale *Sensitivelor*.

D. KARR.

TRAIAN DEMETRESCU

— AMINTIRI —

Traian Demetrescu era unul dintre cei mai populari oameni din Craiova; era cunoscut și de așa zisa elita orașului, cât și de cei cari locuiau mahalalele îndepărtate.

Traian nu era un om ca cei-l-alți cari îl înconjurau, și deosebirea aceasta o remarcă îndată ce vorbeai cu el, ba chiar

TRAIAN DEMETRESCU

După o fotografie din 1890

fizicul lui, arăta o mare deosebire între el și cei-l-alți.

Îl deosebeai numai de cât, după modul lui de a merge, cu capul între umeri, după pălăria ce purta, după frumosul lui păr negru, după ticul nervos cu care își potrivea mereu niște ochelari rebeli, în sfârșit, după toată ființa lui.

Erau mulți cari îl numeau nebun, fiind că vedeau că nu are nici meserie, nu e nici funcționar, aceasta le supăra ideile lor așezate așa liniștit și metodic, într'un creier ce nu poate gândi prea mult.

Traian avea însă un cerc în care era adorat, și cercul acesta era compus din fete de pension și colegieni.

Fetele, mai cu seamă, l'au citit și chiar mai citesc încă, pe acel ce a cântat:

*Bavaria e plină toată,
De munți, de ape și femei
Și nu-i draguță să nu-și aibă
Draguțul ei.*

După *Eminescu*, fetele din Craiova citesc cu plăcere pe Traian — sufletul lui s'a apropiat de al lor.

Și e foarte explicabil lucrul acesta, de cine puteau fi făcute versurile acele muzicale și armonioase, dacă nu de un suflet de femeie, care cugetă însă cu multă judecată bărbătească, cum a cugetat Traian. Colegiani, nu numai că iubeau versurile, dar ceva și mai mult, îl lua de exemplu — înțelegeți potopul de poezii ce se abătu asupra Craiovei și cari poezii, în majoritate păstrând sigiliul unei idei imitate, nu păstra însă de cât un vag colorit al ideilor, având toate o versificație penibilă și o limbă barbară.

Îl cunoșteam de mult pe Traian, de când reprezentase prima lui piesă «*Alexandru Renea*», care nu a publicat-o nici o dată și care nu a reușit de loc să impresioneze publicul. — Aceasta prin anul 1886.

Acum vre-o cinci sau șase ani, l'am întâlnit într'o seară la librăria Samitca din Craiova; venea aci de multe ori, privind la cărți, răsfoidu-le, sau glumind cu librarul.

L'am găsit într'un ungher pe scaun; cerui librarului o carte ce comandasem, imi pare *Charles Demailly de frații Goncourt* — Traian, care mă cunoaște destul de bine, exclamă auzind ce cerusem librarului:

— Goncourt!.. ce fel? la vîrsta de 18 ani citești pe Goncourt? dar e cu totul nemetodic ceea ce faci!

Apoi începu să vorbească mai aprins, în fraze scurte și nervoase, potrivindu-și mereu ochelarii:

— Goncourt! dar D-ta începi cu ceea ce ar trebui să sfârșești, trebuie alt-fel procedat, ca să poți înțelege în mod sănătos literatura.

Trebuie să citești mai întâi primele opere ale literaturii genului omenesc: *Omer, Virgiliu, Horațiu, Lucrețiu, Platon* etc. apoi evul meziu cu întreaga lui literatură cavalească să te pasioneze, apoi secolele cele mari ale literaturii popoarelor străine etc... secolul al 17 al francezilor, apoi romantismul, și tocmai tîrziu, la o vîrstă mai înaintată, când obosit de speranțe și cu iluziile sfărâmate ești desgustat de tot, citește operele de artă moderne, atunci citește pe romancierii naturalisti, pe poeții decadenti și simbolisti atunci, numai atunci, poți citi pe Goncourt.

După ce vorbi aproape un sfert de oră, Traian rămase cu ochii țintă spre volumele de poezii ale lui Leconte de Lisle, repetând încet ultimele cuvinte ale quasi-discursului său.

Eu nu am zis nimic, căci aveam prea mult respect pentru un om care știa multe lucruri, care învăța încă altele, și care făcea așa dragălașe versuri.

După ce am plecat m'am gândit la ce mi a spus și admiram modul lui de a îndemna pe alți să urmeze o cale pe care el nu o cunoștea, și o metodă pe care nu o practicase nici o dată.

Primul poet de care s'a entuziasmat a fost *Macedonski*, un decadent; primele versuri franceze ce a citit au fost de nebulosul *Leconte de L'Isle*. Din romane nu a citit pe cele romantice, ci a început cu *Balzac, Zola, Stendhal, Goncourt, Maupassant*, etc.

Se căia oare că nu a putut face, așa cum pe altul îl putea povățuia? Era oare un sentiment de afecțiaune față de un colegian? Nu știu bine. Cred însă că partea întâi era cea mai adevărată.

O dată îi vorbeam de *Flammarion*.

— Un visător, imi răspunse el.

— D-ta însă îi adori pe visători.

— Altă dată, tinere, altă dată, — ceea ce nu-l împiedica să se extazieze înaintea visătorilor.

Acei cari au luat inițiativa de a se ridica o mică cruce, acestui delicat poet, sunt de sigur, oamenii cari l'au iubit, și l'au înțeles; mă mir că nu au făcut însă un apel către Craioveni, căci mulți din aceștia nu ar fi ezitat să-și dea obolul lor pentru o faptă atât de nobilă.

VAN.

CHESTIA FEMINISTA

LIBERTATEA DRAGOSTEI

După Jules Bois, poetul mistic, care proclamă scăparea omenirii disperate și perverse prin femeia conștientă și curată, — chestiunea dragostei este cea mai importantă dintre toate, iar acela care n'a tratat-o, n'a atins fondul speranței feministe.

Cea d'întîiu revendicare a femeii a fost libertatea dragostei sale. In timpurile primitive, femeia era vindută cumpărătorului ca o marfă. Femeia modernă a avut mult de luptat pînă să găsească puternica soluție care să sdrobească secularele lanțuri.

«Nu mai vroiū cochetării servile, — a zis ea, — minciunī, lacrimi, cînd rugătoare, cînd tiranice, nu vroiū să mai plac prin rușinea mea și prin mărturisirea slăbiciunii mele. nu mai vroiū nici să tiranizez ca o favorită desfrînată, nici să abdic ca o servitoare prostituată. Vroiū să ascult ordinul poruncitor și dulce al inimei mele. Aceea este singura lege de care trebuie să ascult. Nu vroiū ca dragostea mea să fie un mijloc indispensabil de a trăi, o înșelătorie trebuincioasă; nu vroiū să reușesc prin sărutat, cum bărbatul reușește prin muncă. Vroiū ca dragostea să fie pentru mine dragoste, alegerea liberă și curată, voința mea coronată de farmec și virtute. Vroiū să iubesc pe acela care e frumos și merită a fi iubit, acela pe care mi l'a hotărît acest instinct sublim ce port și care nu m'a înșelat nici odată. Despart, în sfîrșit, interesul și sclavia — de dragoste.»

Iată, într'adevăr, o impulsivă regeneratoare pentru întreaga societate. Cunosc soții oneste, cari, — de și credincioase bărbaților lor pe cari nu i-au iubit nici-odată, sau pe cari nu-i mai pot iubi, — savîrșesc un adevărat păcat. Casătoria, chiar legală, este o rușine cînd e fructul instinctelor de cîștig sau de cuviințe mondene. Singura lege este libertatea unei inimī, capabilă de a-și alege pe tovarășul și părintele copiilor săi. A iubi este un lucru sfînt.

Dar care va fi limita acestei libertăți a dragostei? La această întrebare nu pot răspunde de cît că: nu e alta de cît limitele dragostei. Cînd începe orgia, desfrînarea, dragostea încetează. Femeia modernă nu trebuie să se mai reîntoarcă spre animalitatea ce le-o propovăduesc erotomanii. Adevărata dragoste nu mai este legată la ochi, nu mai este un copil destrăbălat, nu mai rătăcește, la voia întamplării, prin mijlocul trandafirilor veștejiți, unde dorm satiri și nimfe. Adevărata dragoste este în niște buze trandafirii și sănătoase, în niște ochi frumoși și limpezi cari vîd viața pînă în profunzimea ei și purifică natura prin inteligență și înțelepciune.

LUCREȚIA B.

O INAUGURARE

Duminecă, 11 Octombrie, s'a inaugurat, cu o deosebită ceremonie, noul birou tehnic din strada Doamnei No. 19 al simpaticului inginer, d. Ionescu-Stelian.

Au fost față foarte multe persoane: ingineri și arhitecți, ziariști și literați, cari au urat, cu paharul de șampanie în mîndă, tot succesul tînrului inginer, director al noului birou. Noua întreprindere, de altfel, va avea toți sortii de izbîndă, avînd în vedere că d. Ionescu-Stelian, este unul din inginerii cu vederi largi și cu mijloace întinse, de a duce la un capăt fericit ori ce afacere tehnică, care i-ar fi încredințată.

D-sa a căutat, de asemenea, în alegerea personalului biroului, a avea tot oameni rutinați în această profesiune, ca o garanție pentru bunul mers al lucrărilor.

Urăm și noi noroc noului director; precum îndemnăm, de altfel, pe toți cititorii noștri a usa de serviciile d-lui inginer Stelian, ori de câte ori vor avea trebuință.

SCRIITORII MARI STREINI

CATULLE MENDÈS

Deliciosul povestitor și subtilul romancier și stilist, reprezintă în literatura modernă franceză, împreună cu Armand Sylvestre, nota sensuală, adorarea antică a frumuseții corporale femeiești, rafineria și nevrosă în dragoste. Romancier, nuvelist, critic teatral, Catulle Mendès și-a afirmat cu aceeași putere admirabilele lui calități de stilist, fantasia-i liberă și vagabondă, rafineria de analiză și un subtil gust literar. Din numeroasele lui scrieri cităm în treacăt: Le roman rouge, Monstres Parisiennes, Pour lire au bain, Pour lire au couvent, Juje, Courte, Mephistophele.

Catulle Mendès face actualmente critică teatrală în cunoscutul ziar parisian „Le Journal“.

Publicăm mai la vale, o nuvelă a sa.

FLORILE

Tineri, tinere fiți înțelepți și serioși ! Dar la timpul vostru să fiți încântători și încântătoare

Omenirea este o bunică care, pentru a putea fi veselă are nevoie să auză muzica risetelor voastre și pe cea l'altă muzică, care este mult mai dulce, muzica sărutărilor voastre. Dacă cine-va vîde de îndeamnă cînd sunteți micuți, să fiți grav și să desprețuiți bucuria, nu i dați ascultare. Nu, trăiți cu adevărat în mod fericit ! Deschideți-vă inimile unde dragostele își fac cuib ca rîndunelele; iubiți cînd sunteți tineri. Nu stați la indoială un moment măcar, căci timpul în iușeala lui vî procură rari ocaziuni de plăceri, rari de tot, posibilitatea d'a fi fericiți și dacă întarziați d'a culege floarea la timpul ei, s'ar putea să pățiți tocmai așa, cum s'a întamplat pe timpul zeilor și zeițelor, într'un regat aproape de Bagdat, celei mai frumoase dintre fetele regelui.

Să încep dar povestea prințesei din acel regat aproape de Bagdat.

II.

Iu ziua cînd împlinise cinci-spre-zece ani, zări, preumblîndu-se d'a lungul rîului, o grădină atît de frumoasă, cît poate să și închipuie cine-va. Nici odată ea nu dase atenție florilor din grădina aceea cu culorile senine ca cerul, care exalau niște parfumuri atît de amețitoare.

Pe cînd fiica regelui sta uimită d'astfel de minune, o voce mlădioasă ca un cântec îi zise :

— Bună ziua, ție care ai cinci-spre-zece ani.

Și mică de tot, ascunsă jumătate într'o floriceică, zeița care vorbea ast-fel, avea pe cap o diademă de pietre scumpe, de unde se resfiraū bucle de aur, d'alungul unei haine scumpe.

Zeița, surizînd, continuă :

— Ești în etatea cînd poți să intri în grădina albastră în care cresc florile ce abia așteaptă să fie culese. Intră fiică a regelui ! Dar chiar dacă ai fi fost născută din omeni de rînd, totuși poarta țî-va fi deschisă, pentru că ai cinci-spre-zece ani astă-zi. Intră, și nu te sfi de loc; fă-ți un buchet cu care țî vei parfuma viața întreagă, căci adevăratul nume al astor flori este: tandreță, sărutare, zîmbet și cele mai micuțe care abia se deschid și nu se mai vîd de pe sub foii, sunt roșelele primei îndrăgostiri.

După o mulțumire adîncă buneii zeite, prințesa alergă cu bucurie spre florile deschise și vru să înceapă să culegă, cînd

III.

.... cînd un pitic grozav, cu barba albă, se opri brusc în fața ei și tot tușînd începu să i vorbească :

— Dar de cînd e la modă ca fetele să alerge singure printre copii ? Aide

DOUA SCRISORI DE LA TRAIAN DEMETRESCU

Am promis în no. trecut a da facsimilele a două scrisori primite în 1889 de directorul nostru, de la Traian Demetrescu. Cum scrisorile erau însă pe hârtie galbenă și scrise cu cerneală violetă, atelierile de zincografie din București, Brand, și Sorescu n'au putut a le executa, neputându-se fotografia violetul.

Pentru a satisface legitima curiozitate a cititorilor noștri, le dăm în extenso Din ele se va reliefa mai bine intinutul poetului.

Iată pasagiile principale :

Craiova 1889, Octombrie, 5.

Dragă,

Scrisoarea D-tale din urmă a fost o adevărată sărbătoare pentru mine. Urmează a mi da multe sărbători de acestea : ele sunt dulci și bine-făcătoare pentru un suflet necăjit și trist, mai tot d'acuna.

Îți voi scrie în curând ce îți făgăduisem asupra versurilor D-tale. Îți va folosi și te vei încredința, înc'odată mai mult, de sinceritatea mea. Aici în Craiova am produs un însemnat curent literar cu „Revista Olténă“. Trebuie să ști însă că, pe lângă reputație și simpatie ce ntâlcnesc, am și mulți dușmani.

Unii, dintre ei, sunt dobitoci. alții invidioși. Dar, adevăratul talent, — dacă e talent, — trece peste orî ce. Poți dar să îți inchipești ce bine îmi face amicitia unor tineri ca d-ta. — Ascultă, de ce nu mi trimieți portretul d-tale? Dacă vei fi frumos, atât mai bine, dacă vei fi urât. iarăși atât mai bine. Știi ce mult țin să te cunosc ca figură? — Prin București voii mai veni peste câtă-va vreme. Nu mă voii putea stabili acolo, de cât găsind să las direcția „Rev. Olténă“ unui altuia. Odată, odată tot ne vom vedea.

Mai scrie mi.

Amic, TRAIAN DEMETRESCU

Craiova, 1889 Octombrie, 9.

Iubitule,

Sunt mișcat până la entusiasm de cele ce ai scris asupra mea în „Fântâna“. Rar mă entusiasmează laudele, dar ai avut darul să mă farmeci, să mă îndoișez, — căci ai vorbit cu inimă și cu o vedere psihologică, asupra eului meu, cum nu mă așteptam.

E singura critică ce ai scris cu o nuanță de măestrie. ce mă face să te îndemn a lua drumul cercetărilor psihologice asupra poezilor români.

M'ai înțeles, cum mă înțeleg ; ai reliefat o parte din sufletul meu, și fără a fi schimbat o vorbă cu mine, par'că ai cunoscut și fisionomia mea. Căci, ai zis drept : sunt vecinic trist și pe gânduri.

Lumea de pe aici se uită la mine cu un fel de atenție, de curiozitate, de . . . nu știu cum așa zice mai bine. Oamenii, — unii din ei, — înțeleg că sunt singur între ei și s'au obișnuit cu mine, așa cum sunt.

Amic bun, TRAIAN DEMETRESCU

Ambele scrisori originale au fost expuse la ferestrele redacțiunii noastre din strada Doamnei No. 19.

pleacă în odaia ta și nu îți perde timpul culegând flori cu care vei fi uitată ; și vezi-ți de treabă și lasă florile, căci mai este timp.

— Dar, buna zeiță, mi dăduse voie să.....

— Buna zeiță nu știa ce spune ! și ți-a dat sfaturi nici că se pot mai rele. Afară de acestea ști că florile din grădina albastră nu sunt toate așa cum par ele. De departe, par atrăgătoare—așa este—dar, pe dată ce le vei culege, îți va frige degetele căci sunt făcute numai din foc !—te vei căi de îndrăzneala aceasta ; adevăratul nume al acestor flori este : Necaz, Desperare, Lacrimi și Suvenirele unor fericiri pierdute care sunt dureroase.

IV.

Vă inchipuiți amărăciunea princesei ! Pe cine să crează ? Pe zeița sa sau pe pitic ? Cui să se supuie : zeiței sau piticului ? Ah ! ar fi de crezut ca asemenea flori, să fie atât de fatale !

Ne putând să se hotărăscă într'un fel, se întoarse în palat, ca să judece în liniște, să se gândească : ce perdea ? mâine poimâne n'are să fie târziu, ca să și facă un buchet din flori de culoarea cerului și grădina de sigur va fi înflorită mereu și apoi este și aproape de palat.

V.

Multe zile trecură. Fiica regelui tot nu se hotărise. Ar fi dat mult să i se umple vasele de China și cupele de Japonia cu tandreță, cu sărutări, cu zimbete și mai ales cu purpura dragostei, cu florile alese pe care zeița i dase voie să le culegă, dar pentru că i era frică să aibă după culegerea lor degetele fripte pentru-că îi era teamă să nu aducă acasă Necazurile, Desperările, Lacrămile și suvenirele unor fericiri pierdute ! nu rupsese nici una din flori și an după an, trecură mulți de tot. Tatăl prințesei muri, băiatul devenise rege. Neliniștită de dimineață până seara și de seara până dimineața—căci ea nu voia să se mărite—i se părea foarte greu să ia o hotărîre. De câte-ori, stând la fereastră și privind spre grădina albastră nu se gândea să rupă vre-o floare ! dar vai ! cuvintele piticului cu barba albă nu îi eșeau din minte. În fine într'o dimineață plăcută de vară și zise că nu mai poate să continue viața de până atunci și d'odată hotărî să se ducă—întâmplându-se ori-ce—și să și facă plăcutul și minunatul buchet.

VI.

Acum o coprinse o neliniște : dacă s'ar fi stins frumoasele flori roșii ca para focului ?

Nu întârzie d'a se convinge : grădina i se păru vastă și măreață și florile diferite exalau un miros îmbătător.

Plină de bucurie, abia respirând de dorință, prințesa voia să înainteze..

— Fiică a regelui, zise buna zeiță, care purta diadema de pietre scumpe pe cap, nu vei intra în grădina în care înfloresc și cresc florile care abia așteaptă să fie culese, și chiar de vei fi fiica celui mai puternic împărat din lume, și a reginei stelelor, poarta îți va fi închisă pentru-că a trecut atâta timp, de când erai de cinci-spre-zece ani tot în ast-fel de dimineață !

Vai ! privește-te în rîu, te rog, de îți vezi fața.

Prințesa se plecă cu fața spre apă, și zări perii albi și ochii cu schinteele stinse.

— Adio, tu care ai avut cinci-spre-zece ani ! zise buna zeiță plângând.

Atunci fiica regelui căzu pe o piatră în fața porții închise, și începu să plângă cu lacrimi.

POPESCU-TITAN.

CRONICA TINERIMEI

Primum următoarea scrisoare, pe care un sentiment de echitate ne impune să o publicăm cu chiar ortografia cu care e scrisă :

Domnul Director,

Cu regretu amară am vădută că în numărul de la 32 așidatară ospitalietate lui Florian Im. Becescu, un prost dă poet, care râdea dă mine, adicăteala mă pizmnea (mă pesmețea. N. R.) că eu amă deja unu volumă dă poizii pă când el nare încă. Domnul Director, vă rogu cu lacrămele în ochii sămă publicății și mie ast vers ca răspunsu lui F. Im. Becescu, că veți face o faptă de dereptate cu asta.

Sărut mânele, domnul Director,

SOFRONIE IVANOVICI
Elevu gardă de Antilerie

Spre a da o justă satisfacție și d-lui Sofronie Ivanovici, îi publicăm versurile prin care răspunde d-lui Becescu, la epigrama din No. trecut.

LUI FLORIAN IM. BECESCU

— Epigramă —

Te-ai supărat amarnic,
Țărcovnice-poet,
C'am dat l'a mele versuri
Doar titlu : „Spre pesmet“.

Dar, spune mi, pocitură,
Tu habă guralivă,
Cum vraf să le dau titlu ?
Ți-ar place.. «Spre colivă» ?

Sau poate «Spre prescură»
Sau «Spre iconastă»,
«Spre anterii»... «Icoană»
Sau chiar «Spre parastă».

Dar tac... căci mă apucă
De 'ndată o sincopă ;
Simț bine că ți-ar place
Să le botez... «Spre popă»

SOFRONIE IVANOVICI

pentru conformitate,
COSTACHE MODESTU

FOAMEA

Scriu aceste rânduri pentru cei cari n'au ce să mănince.

Acum cât-va timp, un ziar monarhist din Franța, vorbind despre boala *Contelui de Paris*, povestea că acest biet rege exilat și fără tron s'a stins încetul cu încetul, din cauză că stomacul său nu putea digera. Agonia a fost neînchipuit de dureroasă. Dar boala asta n'a venit pe neașteptate. Contele de Paris suferea de mult timp de lipsa poftei de mâncare, în așa grad, în cât numai văzînd ori-ce fel de bucate îi și făcea desgust.

Presupuneți că acest moștenitor la tronul Franței, ar fi avut astă soartă, și ar fi fost chemat, într'o zi, să guverneze poporul francez. Cine știe la câte dispoziții sufletești ciudate n'ar fi dat naștere stomacului său bolnăvicios! Politica acestui monarh, atitudinea lui față de popor și de armată, viața lui intimă, ar fi fost adese-ori, hotărîte dupe lipsurile de *apetit*, după constipările sau alte stări ale stomacului său, care i-au cauzat moartea.

Și cum *Istoria* ne arată că adese-ori războaiele, desfășurate pe planeta noastră, au luat foc, spre pildă, din pricină că un diplomat stângaci a călcat rochia unei prințese, poate că poporul francez ar fi fost îndrumat spre gurile unor tunuri mai teribile de cât ale prusienilor, pentru că suveranul său, într'un moment de durere de stomah, ar fi declarat război cine știe cărei națiuni.

Căci în privința sângelui vărsat de popoare pe câmpul de război, toți suveranii fără excepție au o poftă nesățioasă.

Dar lăsând de o parte reflecții de acestea cari ar părea paradoxale, o singură cugetare mi se fixează în minte ca o ciudată ironie.

Iată un conte de viță împărătească, de o bogăție fabuloasă, care putea să aibă la dispoziție cele mai excelente băuturi și cele mai gustoase mâncări, suferind de lipsa poftei de indigestii—suferind de foame!

Suferind de foame, în abundență; suferind de foame, în mijlocul milioanei!

În aceiași vreme, alții îndurau foamea din cauza mizeriei, din cauza lipsei unui gologan pentru a-și cumpăra o bucată de pîine!... O! *apetitul* acestora în tot-d'a-una e gata să se deschidă, și fiți siguri, ei nu se pot plînge de indigestie. E trist însă că pofta lor n'are cu ce să fie satisfăcută, iar stomacul lor are puțin de mistuit. Mai adese-ori în aceste stomahuri goale, — în care marele Jules Vallès se îngrozea să se coboare cu gândul, se petrec greve ciudate. Intestinele protestează, se vaietă, cer nutrimentul lor zilnic.

S'o fi gândit oare contele de Paris la frații lui cari,—o, ironie!—ca și dinsul, mureau de foame? Ce răsunătoare glorie și ar fi putut crea acest om, dacă

din bogăția lui imensă ar fi întocmit o mare ospătărie pentru nenorociții flămânzi!

Poate că asistând la dejunul nostru, a cător-va sute de acești energici mincacioși, i-ar fi revenit și lui pofta de mâncare. Săracii i-ar fi răsplătit cu prisos

* * *

După atâtea vorbe, nu mă pot opri de-a nu exclama: o, foamea!

Ca mulți alții am cunoscut-o și eu—o singură dată,—dar atât și mi se pare prea mult.

Sunt câți-va ani... De ce însă n'ași păstra această amintire într'un colț uitat al sufletului meu? Și apoi une-ori, vanitatea de a te mărturisi nu însemnează o profanare?

Sufletul are unele taine pe care le ascunde tot-d'a-una sub tăcere. A le da în vileagul lumii e o durere sau o nesocotință.

Cu toate astea, pentru că am început... Sunt câți-va ani. Trăiam în București, într'o mansardă. Eram vecinul stelelor. Ce făceam pe atunci? Bine nu'mi aduc aminte, dar de sigur ceea ce fac și astăzi,—visam.

Într'o dimineață simțeam un fel de frică să mă scol din pat. Soarele inundase odaia cu lumina lui generoasă și avea aerul să mă dojenească cu razele lui dulci: «leneșule!»

Firește, de unde era să știe soarele pentru ce întârziam în pat. Ce vreți? azi îmi vine să glumesc; dar atunci mă ademeneau gânduri negre.

În sfârșit, m'am sculat, m'am îmbrăcat, am eșit pe stradă.

Era ora mesei. Foamea începuse să-mi dea de veste, tocmai în momentul când treceam pe dinaintea băcăniei lui Moceanu. Înăuntru câți-va ofițeri beau țuici.

Drumul spre birt îl cunoșteam eu, dar birtașul aștepta să'i aduc abonamentul pe două luni și nu mai era chip să dau ochii cu el.

În buzunar n'aveam de cât o țigare uitată,—o iluzie, un pic de noroc, păstrat fără să știu.

Am fumat-o,—sălbăticește.

A... dar credeți că foamea se înșală cu fumul unei țigări?

Ce era de făcut? Umblam aiurit,—și fără să-mi dau seamă, mai mult, dam ocoale tocmai pe lângă restaurantul lui Capșa, la ale cărei vitrine gelatinele și maionezele de raci, mă ispiteau, mă atrăgeau ca niște primejdii.

Înăuntru, am zărit fâlcă mișcându-se, pahare golindu-se, chelnerii servind... Am trecut repede.

De aci, m'am îndreptat, ca sub puterea unei voințe streine, în restaurantul lui Iordache. Mesele erau pline. Am întrebat pe chelner dacă un domn, cu pălăria așa, cu nasul alt-fel, a venit pe acolo. Chelnerul m'a privit ciudat. Pină în stradă, m'au urmărit privirile lui și mirosul unei musacale.

Mi-era foame, mi-era foame îngrozitor. O! pașii mei rătăciți pe bulevardul Capitalei, sub cerul unei zile senine de toamnă!

Oamenii erau veseli, bogății se plimbeau în trăsuri elegante, pe teii bulevardului ciripeau paseri.

Devenisem rău. Uram tot ce mi se părea vesel, satisfăcut, frumos.

La orele patru, dupe amiază, mă simțeam amețit. Intrasem în grădina Cișmejiu și mă așezasem, obosit și slab, pe o bancă. Pe lângă mine treceau preocupări cu coșuri cu struguri.

— Sunt acri? am întrebat pe unul din ei, aproape automaticește.

— Ia gustă'i:

Și mi-a întins un cârciuc cu câte-va boabe. Le-am înghițit dintr'o dată. În stomach s'a produs un cântec de recunoștință.

Ah! dacă un muzicant celebru ar imita cântecul foamei, eu l-ași înțelege adânc.

Seara n'am mai putut răbda. Am ațelergat să găsesc un prieten, o cunoștință, un străin. Și ce să'i spun? să'i spun că mi-e foame?... Era oribil!

E o temere, o rușine mai chinuitoare de cât aceea a spune că n'ai ce să mănânci? Nu este aceasta cea mai umilitoare coborîre a omului?

M'am oprit în colțul unei strade și am așteptat. A trecut lume multă, dar pe care n'o mai zăream de loc. Înaintea ochilor mei se făcuse o noapte nesfârșită.

Pe la zece ore a început să plouă. M'am întors acasă. Și pentru că în sufletul meu erau nouri, ochii mei au ținut tovărășie cerului toată noaptea.

* * *

De atâtea ori m'au impresionat, până la lacrimi, figurile acelor săraci, pe cari îi înțelegi că sulăr de foame, sau se hrănesc c'un nutriment prost și neindesultător!

Stradele orașelor mari înfățișează contrastele astea, cari revoltă și îngrozește: de-o parte, nepăsătorii, sătului; de altă parte lihniții, învinși...

Realitate și realitate!...

Cât de neînțeleasă și dureroasă mi se pare logica existențelor omenești!

Iarna, când umblu târziu, noaptea, prin ulițe dosnice, gândurile mele străbat prin ferestrele, cu lumină searbăde, ale caselor unde locuiesc săracii. Și fie care gând are misiunea să mângăie pe nefericiții copilași, cari n'au mâncat de cât un codru rece și negru de pîine.

Și aș vrea ca gândurile mele să se materializeze, să răsară în lumea acestor suferinzi, ca niște stele prevestitoare de bine.

Căci în această universală frăție a suferinței, e neînchipuit de dulce să știi că te mângăie gândul unui amic sau al unui necunoscut.

TRAIAN DEMETRESCU.

Din inițiativa mai multor prietenii ai talentatului poet Traian Demetrescu, s'au deschis liste de subscripții pentru a se face o cruce pe mormântul neuitatului poet, atât de gingaș în melancolicile sale plângeri.

„Foia Populară” a scris și ea suma de 10 lei și 10 volume, pe lista ziarului «Adevărul».

Facem apel la toți scumpulii noștri cititori, la toți acei cari au citit și admirat operele lui Traian Demetrescu, la tineretul care s'a simțit transportat de accentele lui sincere și duioase, și îi rugăm a trimite prin poștă d-lui C. Mille, directorul Adevărului, în mandat sau prin mărci-poștale, obolul lor, ori cât de mic ar fi.

Trebue să facem a se distinge dintre mormintele muritorilor din cimitirul din Craiova, groapa unui nemuritor ca Traian Demetrescu.

BIBLIOGRAFIE

In ce lume? — Subt acest titlu a apărut zilele acestea o romanță, având o musică mai mult de cât frumoasă, datorită colaboratorului rostru d. Grigore Teodossiu, cu cuvinte de V. Alexandri.

Recomandăm călduros noua operă a amicului nostru, care va face o adevărată desfătare doamnelor și domnișoarelor pianiste

Intre 9-15 Octombrie

In Tară. — Alegerile comunale atât de apropiate — la începutul lui

Noembrie — au început a da de lucru ambelor partide politice. Duminecă s'au ținut două întruniri publice: una a guvernului la Iași, și alta a conservatorilor-junimiști la Craiova. În ambele aceste întruniri au vorbit oratorii cei mai însemnați. În special la Iași d. Dim. A. Sturdza, șeful partidului liberal-național și primul ministru, a ținut un discurs de o deosebită importanță politică. — La Curtea noastră regală au fost mai multe aniversări: cea a A. S. R. Prințesei Josefina de Hohenzollern, mama M. S. Regelui, care a împlinit 85 ani; a mamei A. S. R. Prințesei Maria, și aceea a Prințului Carol. — Augustul oaspeți ai Principelor moștenitori, Marii Ducai Boris și Andrei Vladimirovici, au părăsit capitala. — Timpul continuă a fi mai bun, după frigul care a domnit zilele din urmă — D. Paul Stătescu, inteligentul și integru inspector administrativ, fost prefect de poliție al capitalei, a fost numit consilier la înalta curte de compturi. Această numire a produs o deosebită impresie bună în toate cercurile, de oare-ce d. Stătescu se bucură de o mare simpatie. Il felicităm și noi cu căldură. — În Ploiești a încercat a se sinucide D-na Domnica Theodorescu, soția căpitanului Theodorescu. Motivele acestei hotărâri triste este că soțul d-nei voia s'o lase. — D. C. Demetrescu-lasă a fost numit rector al Universității din București. Această numire a sat sfăcut pe toți dd. profesori universitari, d. C. Dumitrescu bucurându-se de o deosebită stimă.

Din străinătate. — În afară de afacerea Dreyfus, care pare interminabilă, nimic nou în Franța. Greva cea mare a lucrătorilor s'a ter-

minat cu bine, iar ziarul se ocupă iarăși cu fel de fel de conjeturi asupra afacerii Dreyfus. — În schimb, în Viena s'a lătit zilele din urmă o panică foarte legitimă, un servitor de la institutul de patologie a murit de ciumă. Această boală teribilă a fost luată de la niște șoareci cu cari se făcea experiență. Cu toate măsurile grabnice luate, d-nul Mueller, care a îngrijit pe bolnavul decedat, a murit și el. De asemenea o îngrijitoare e pe patul morței Toată Viena e agitată, căci, doamne ferește, ar ajunge măsurii puțin riguroase, să ne pomenim cu ciuma, această teribilă epidemie, lătită în Viena și de aci în Europa. — Impăratul Wilhelm al Germaniei a ajuns cu vasul de călătorie Hohenzollern, pe care își face voiajul la Ierusalim, la Constantinople. Sultantul cu toată curtea i-a făcut o primire splendidă. Impăratul Germaniei a stat vre-o trei zile în capitala Turciei, unde a făcut fel de fel de călătorii și vizite. În fond, tot voiajul Impăratului Wilhelm se poate reduce la o chestie politică: aceea a predominării Germanilor în Imperiul musulman. Lunii Perechia Imperială Germană a părăsit capitala Turciei plecând spre Ierusalim. — În ultimul moment se depeșează din Viena că și îngrijitoarea e foarte rău bolnavă. Două șoareci injectați cu bacilul ciumei au reușit să fugă din institut. Panica în Viena este mare. S'au luat noi măsuri. — În Paris sunt marf temerit de desordine cu ocazia deschiderii Parlamentului, de oare-ce „Liga patrioților” va ține o întrunire, contra revisuir. I procesului Dreyfus.

D. Constantin M. Muțescu, redactor la Foia Populară, a fost eliminat din redacțiunea noastră, din cauza purtării sale incorecte.

Cartea de redactor, ce îi s'a încredințat, îi se retrage și se anulează prin această publicație.

POVESTEA PRINȚULUI AHMED AL KAMEL

tradusă de d. dr. T.

A fost odată, în Granada, un rege maur carele avea numai un fecior cu numele Ahmed, căruia, curșianii săi, pentru semnele fără îndoială de înțelepciune și de minte ageră ce au observat ei la copil încă în leagăn, au mai adaus numirea de «Al Kamel» sau cel perfect. Astrologii au calculat, în prevederea lor, soarta copilului și au prorocit toate trebile cari pot face pe un prinț perfect și pe un suveran înțelept, în favorul lui. Numai un nor se mai vedea pe lângă data lui, dar și acela era de o culoare aurie pe margini.

El va fi adevă, de un temperament drăgostos și va da de neazuri mari pentru patima asta dulce. Dacă el, totuși, va putea fi reținut dela ispitele dragostei, până când va ajunge o vârstă mai cuminte, atunci el va fi ferit de necazurile astea și de aci în colo viața lui va avea un curs neîntrerupt de fericire.

Regele, ca se îi înlătore ori și ce necazuri, a hotărât ca să-l crească închis, unde să nu vadă nici o față femeiască și să n'aibă prilejul a auzi nici de numele dragostei.

Pentru scopul ăsta el a lăsat se zidească, pe culmea unui deal din jurul Alhambrei, în mijlocul grădinilor, un castel frumos, și l-a înconjurat cu ziduri nalte ca se nu poată strebate nici un nechiemat acolo.

Prințul a fost închis la 4 ani în castelul acesta minunat și dat în grija și învățătura lui Eben Bonabben, unul dintre cei mai înțelepți și mai sarbezi filosofi arabi, carele și-a petrecut cea mai mare parte a vieții prin Egipt, studiind ieroglife și făcând cercetări științifice printre mormintele piramidelor. El era unul dintre acei puținii muritori, care afla mai mult farmec

într'o mumie neagră și sbêrcită egipteană decât la vederea celor mai mari frumusețe ispititoare femeiești. Filosoful ăsta a fost îndrumat acum ca se instrueze pe prinț în toate cunoștințele folositoare, numai cu privire la dragoste să-l lase cu totul ignorant.

— Folosește-te de ori și care precauțiune, care ți-se va părea bună — zise regele — dar bagă de seamă, Eben Bonabben, că dacă învața ceva feciorul meu, până-i sub grija ta, din cunoștința cea oprită, că tu atunci îmi vei răspunde cu capul pentru aceia.

La amenințarea asta un zîmbet amar a alunecat peste fața sbêrcită și sarbedă a înțeleptului Bonabben.

— Să vă fie inima, Majestate — răspunde filosoful — tot numai așa de îngrijită de prinț, precum e a mea de capul meu; am doară eu înfașșarea omului, carele ar fi în stare se dea lecțiuni de pasiunea asta nebună?

Sub paza atentă a filosofului prințul a crescut mare în castelul său cel minunat, și despărțit de lume. El avea acolo numai sclavi negri la dispoziție, niște muți urși cari nu știau nimic de dragoste și chiar dacă ar fi știut ceva, nu puteau grăi ca să-i spună. Toată instrucția lui era încredințată seriosului Eben Bonabben, carele mai întâiu s'a încercat să-l introducă în științele cele întunecate egiptene, dar făcând prințul în acestea puțin spor, îndată s'a convins că n'are înclinare mare spre filosofie. Pentru un prinț tiner el era totuși un învățăcel destul de sîrguincios și totdeauna gata se asculte și se urmeze sfaturile învățătorului.

Cu vremea a început însă a se schimba în purtare: își părăsia tot într'una studiile și tândălea prin grădina. El a învățat mai de mult puțină musică și acum îi plăcea să petreacă tot des de ea, sau fabricând la versuri. Ințeleptul Bonabben s'a speriat de asta și s'a apucat să îi facă curs strict de Algebra, dar prințul s'a întors cu scârbă dela știința asta: «Nu pot suferi Algebra», zise el, «mi s'a urit de ea. Ași voi ceva ce ar atinge mai mult inima».

Eben Bonabben cel cuminte și-a clătinat capul cel cărunț la aste vorbe. «Acum îi gata cu filosofia» — își zise el. «Prințul a observat că are inimă!» De acum înainte el păzia și mai tare pe fecior și vedea cum clocotea patima cea ascunsă în el. Prințul se plimba de-a lungul grădinilor beat de simfiri, de-a căror cauză el însă nu-și știa da seamă. Câte odată sta adêncit în visuri plăcute; după aceia își lua flautul și cânta cele mai duioase melodii, scoțind din când în când suspine profunde și gesticulând.

Bêtrânul Eben Bonabben a fost turburat de tot de starea asta escitată a învățăcelului său. El l-a vezut pe calea cea adevărată cătră cunoștința cea oprită; un semn cât de bagatel ar fi fost în stare să-i descopere secretul cel fatal. Tremurând pentru sănătatea prințului și pentru siguranța capului său propriu, el s'a grăbit ca să-l ferească de ispite și l-a încuiat într'unul din turnurile cele mai înalte a castelului. Acolo erau încăperi minunate c'o priveliște întinsă, dar prea nalte și ridicate.

Ce era de făcut ca să-l împace cu restrîngerea asta a libertății și cu ce să-și petreacă orele cele lungi? El a învățat deja toate științele de rost, iar de Algebră nici să ne mai amintim. Spre norocul lui, Eben Bonabben, când a fost în Egipt, a învățat și limba paserilor de la un Rabin, care primise învățătura asta transmisiune dreaptă tocmăi de la Solomon cel înțelept. Solomon — după cum se știe — a învățat asta de la regina cea frumoasă din Saba.

La amintirea unei atari învățături, ochii prințului au început a selipi de bucurie, și el s'a apucat de învățarea limbei paseresti cu mult zel.

Acum turnul din castel nu mai era pustiu. Cunoștința cea dintâi a făcut-o c'un uliū, carele își avea cuibul într'o crăpătură de zid, de unde el sbura departe după pradă. Prințul a simțit puțină simpatie pentru el, de oare-ce acela era mai mult un hoț de aier, fălos și închipuit, care vorbea numai de răpiri și se lăuda mult cu curajul, întreprinderile și luptele sale cele desperate.

Cunoștința a doua a fost o buhă, o pasere care se vedea că-i foarte cuminte, c'un cap mare și cu niște ochi scilpicioși; asta ședea, toată ziua ațipind și înholbându-se, într'o crăpătură de zid întunecoasă, și numai noaptea eșia la plimbare. Ea avea pretențiuni mari de învățatură, știa ceva din astrologie, cu deosebire despre lună, și era foarte pricepută în științele oculte, dar în timpul din urmă ea s'a apucat de metafizică și prințul a aflat acum povestirile ei mai seci de cât pe alelui Eben Bonabben.

Afară de aceștia mai era o rëndunică cu care îi plăcea să vorbească mult la început. Asta era o vorbăreață mare, dar nici odată nu ședea, ci într'una sbura.

Nu mai cu tovarășii eștia împenați avea acum prințul ocaziune să-și petreacă; turnul era prea 'nalt pentru alte paseri. Dar lui i-sa urit curînd de cunoștința eștia noi, pentru că convorbirile lor atingeau numai mîntea și nici odată inima.

Iarna a trecut așa și apoi a sosit primăvara cu toate verdețurile și florile ei, resuflând dor nou de viață; a venit și timpul cel frumos pentru paseri, ca să se asocieze câte două la olaltă și să-și facă cuiburile.

Dintr'o dată au început cântecele și melodiile lor a resuna pe câmpie și prin grădină, de se auziau până în turnul cel singuratic al prințului. El de toate părțile auzia tot același strigăt: «Amor! amor! amor!» cântându-se cu răspunsuri de tot soiul de note și de glasuri. Prințul asculta tăcut. «Ce poate fi amorul ăsta — își zise el — de care se pare că toată lumea e plină, numai eu nu știu nimic?»

El s'a dus să se informeze mai aproape la prietinel său uliū. Mișelul eștia i-a răspuns în batjocură: «D-ta trebuie să te adre sezi — la paserile cele comune și pacinice de pe pământ, cari-is făcute de jefuire, pentru noi prinții cei din vîzduh. Chie-marea mea e resboiul și în lupte îmi afl eu toată plăcerea. C'un cuvînt eu-is un rēsboinic și nu mă pricep la treaba aceia numită «dragoste».

Prințul s'a întors de la el desgustat și s'a dus se cerceteze bufnița în locașul ei. «Asta-i o pasere — își zicea el — de un temperament pacinic și va fi în stare să esplice întrebarea mea.» Așa el a întrebato, că ce-i acela amorul, despre care cântă toate paserile colo jos prin tufe.

La întrebarea asta buha i-a aruncat o privire de demnitate vătămata: «Noptile mele — zise ea — le petrec cu studii și cercetări, iar ziua repetez tot ce am învățat. Ce privește paserile acelea cântărețe de cari îmi vorbești, eu nici odată nu le ascult; le desprețuiesc, cu cântecele lor cu tot. Allah să fie lăudat; eu nu știu cânta; eu-s un filosof și nu știu nimic despre lucrul acela, numit amor».

În fine a căutat prințul după rëndunică și a întâlnit-o tocmăi pe când sbura în jurul vîrfului turnului. Rëndunică, ca de obicei, se grăbia tare și abia a avut timp ca să-i răspundă.

(Va urma)

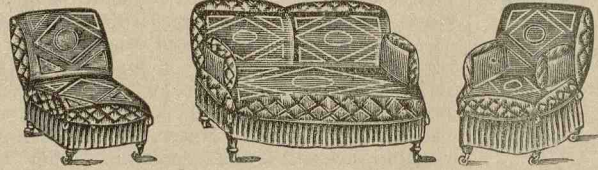
POȘTA REDACȚIEI

Comitetul de redacție ne intrunindu-se în această săptămână, răspunsurile la toate manuscrisurile trimise, cât și la diferite întrebări ce ni s'au făcut, se amână pentru No. viitor, când se vor publica și delegătorii.

REDACȚIA.

MAURICIU FILIPLAZAR

Calea Victoriei, (Hann Zlätari) Intrarea numai prin Curtea Bisericeii

Mare Magazin cu Mobile și Tapiserie

Se găsește în tot-d'auna un depou foarte important de:

Dormitoare, Suflegerii, Birouri, Garnituri pentru Saloane, Lămpi, Covoare, Perdele etc. cu prețuri Moderate

VĂZARE ȘI ÎN RATE

Inainte de a comanda o pereche de ghete, vă rog să vizitați specialul meu

ATELIER DE CISMĂRIE
STRADA CARAGEORGHEVICI No. 13
(în fața stab. Hugo)

și vă veți convinge atât de formele cele mai noi, de calitatea și de soliditatea încălțămintelor cât și de prețurile moderate.

Cu stimă, **IOAN VASILESCU**

E o plăcere de a te rade sau a te tunde al Coaforul Marin Ionescu de sub firma:

La Briciul lui Cuza

— În strada Academiei sub hotel Union —

Singurul salon în București, destul de încăpător și cu un personal suficient.

Afară de asta efinăitatea abonamentului este fără concurență: 12 rasuri sau tunsuri 4 lei, ceea ce face 3 rasuri un leu.

! SECOLUL SURPRIZELOR !

Secolul acesta e într'adevăr al surprizelor.

DREYFUS

fiind ridicat din insula Dracului, a isbit să fugă, și cu toată iscusința polițiilor din Londra, Paris, Berlin, etc. el n'a putut fi prins încă; aceasta din cauză că a venit în capitală, și travestit în haine fine, confecționate în magazinul d-lui Iancu Constantinescu din strada Șelari No. 8, a căror croială nu lasă nimic de dorit, nu poate fi recunoscut.

Magazinul d-lui Iancu Constantinescu, din strada Șelari No. 8, se află tot-d'a-una bine asortat cu stoffe fine pentru comande. Prețuri convenabile.

MAGAZINUL DE MA NUFACTURA

SCHWEITZER & Comp.

La Ducipal

București, Str. Lipscani, 66, București

Are onore a înștiința pe stimata sa clientelă, atât din Capitală cit și din provincie, că pentru sesoanele de toamnă și de iarnă a primit un bogat asortiment de mătăsuri, brocheuri negre și culori, lainagiuri, catifele, plușuri, picheturi și pânzeturi.

Toate în curent cu ultima cerință a modei.

Prețurile sunt atât de convenabile, în cât onorata noastră clientelă va fi pe deplin satisfăcută.

Echantilloane se trimit după cerere în toată țara

Cofetăria „LA INGER“

T. D. CREȚULESCU

47. — Strada Carol. — 47

Invingere de concurență

60 000 kilo dulcetură lucrate numai cu zahăr curat

Prețuri reduse, ieftin de tot

Dulcetură fine cu vanilie	Lei 1.60 kilo
Rom englezesc	» 1.60 litru
Rom Jamaică bună	» 2.40 »
Rom ananas și vanilie	» 3.20 »
Rom St. Georges	» 4. — »
Rom St. Helena	» 5.50 »
Pesmeciori fini cu van. p. ceaî	» 1.60 kilo
Pesmeți de Brașov	» 2. — »
Biscuiți cu migdale asort	» 3.80 »
Licheruri: Ananas, Chartreuse, Piperment, Curaçao, Benedictine, Vanilie	» 3. — »
Licher Napoleon	» 2. — »
Alas Camel veritabil	» 2.60 »
Cacao Suv a la vanilie	» 3.50 »

Mare depozit de SPIRT rafinat ieftin

Spirt dublu rafinat	Lei 1.80 litru
Spirt de mașină cal. 100 c.	» 2. — »
Spirt de lustru și de vin	» 2. — »
Rachiuri de bune gusturi	» 1. — »
Mastică de Hio veritabilă	» 3. — »
Tuică bătrână de 6 ani	» 1.20 »

Prăjituri proaspete în fie-care zi a 10 bani bucată. Bomboane proaspete, cele mai fine, lei 3.50 kilo. Toate mărfurile de cofetărie foarte eține. Pentru d-nii cafeții și comerșanți se fac reduceri din aceste prețuri recunoscute de eține.

Rog pe onor. public de a vizita acest magazin și a se convinge

Cu înaltă stimă, T. D. CREȚULESCU

CAROL A. FRANCKE

BIUROU TECHNIC

Biuroul: Strada Academiei, No. 47

(vis-à-vis de Minist. de Interne)

Depoul: Calea Griviței, No. 81

Materiale de Construcțiuni:

Ciment; var alb gras și hidraulic; grinzi de fer; plăci izolatoare de asphalt; tablă de fer ondulată, galvanizată, plumbuită și de zinc; țevi de fer, fontă și plumb.

Instalațiuni de:

Încălzire prin calorifere cu aburi; lumină electrică; fabrici pentru fabricarea berei; fabrici pentru fabricarea cărămizel; tăbăcării

Mașine de ori-ce fel: Mașine de făcut ghiată, mori, turbine, cazane. Ori-ce fel de mașini și unelte pentru lucrarea ferului, lemnului etc.

Motoare, locomobile, pompe, gater etc. Mare depou de articole pentru instalațiuni de gaz, apă și tot-la-canal.

Sală de expozițiune de lămpi.